

A szilvafajta „Pagane” – a gyümölcsstermesztés nemesítésének eredménye Bulgáriában

Автор(и): доц. д-р Мариета Нешева, Институт по овощарство Пловдив, Селскостопанска академия ; главен експерт Даниела Ангелова, Институт по овощарство – Пловдив, Селскостопанска академия; главен експерт Лейда Тодорова, Институт по овощарство – Пловдив, Селскостопанска академия

Дата: 04.11.2024 *Брой:* 11/2024

Absztrakt

A „Pagane” szilvafajta a bolgár gyümölcsstermesztés nemesítési eredménye, és a Plovdivi Gyümölcsstermesztési Intézet – a Mezőgazdasági Akadémia részvének – hosszú távú tudományos munkájának gyümölcse. Ezt a fajtát, amelyet 2019-ben hivatalosan bejegyzett a Változtatvizsgálati, Szántóföldi Felügyeleti és Magkontroll Végrehajtó Ügynökség (IASAS), nagy és vonzó gyümölcsei, valamint kivételes ízminősége különbözteti meg. A „Pagane” alkalmas az országban termesztett szilvafajták választékának bővítésére.

A fajta leírása

2023-ban az európai szilva vezető helyet foglal el Bulgária gyümölcstermelésében, a termés 57 737 tonnát ért el (Agrostisztika, 2024). Ez a növény nagyon alkalmazkodóképes, és különböző régiókban sikeresen fejlődik (Butac, 2020). A „Stanley” fajta a fő szilvafajta, amelyet mind Bulgáriában, mind világszerte termesztnek (Agrostisztika, 2019). Előnyét a különböző éghajlati viszonyokhoz való jó alkalmazkodóképessége, a magas terméshozam, valamint a friss fogyasztásra és a különböző feldolgozási módokra – mint például a szárítás, a konzerválás és a pálinkakészítés – egyaránt alkalmas terméke adja.

A bolgár „Pagane” fajta egy új és ígéretes fajta a ringlók csoportjából, amelyet a Plovdivi Gyümölcstermesztési Intézetben – a Mezőgazdasági Akadémia részvéne – nemesítettek. A jól ismert „Altanova Ringló” szabad beporzásával állították elő, és a magokat röntgensugárzással kezelték új tulajdonságok elérése érdekében. A nemesítési munkát Bozsikova Valentina professzor, PhD, Iliev Pencho docens, PhD, és Todorova Leyda főszakértő szakértői csapata végezte.

A fa erőteljes, széttartó, laza koronájú, és a fő termőfákat a májusban nyíló virágcsokrok alkotják. A plovdivi régió viszonyai között a „Pagane” virágzása középcorai, és az adott év éghajlati viszonyaitól függően egybeesik a „Stanley” standard fajta virágzásával, vagy 1–2 nappal korábban kezdődik. A fajta részben öntermékeny, de a megbízhatóan magas terméshozam érdekében szükséges egy megfelelő porzóval, például a „Stanley” és a „Čačanska Lepotica” fajtákkal együtt termesztani.

A „Pagane” gyümölcsei nemcsak vonzó megjelenésükkel, hanem kiváló ízminőségükkel is lenyűgözőek. Alakjuk tojásdad, jellegzetesen aszimmetrikus felekkel és mély varrattal. A genetikai erőforrások vizsgálatára vonatkozó leírókban meghatározott nemzetközi szabványok szerint a gyümölcsöket nagyon nagynak minősítik. A fák termés terheltségétől függően a gyümölcstömeg körülbelül 60 és 80 g között változik. 2024-ben az átlagos

tömegük 70 g volt. A gyümölcsök héja világos ibolyaszínű, sűrű viaszbevonattal borított. A hús sárgászöld arany színű, amely a magas cukor- és oldható szárazanyag-tartalommal (20 °Brix) együtt kiegyensúlyozott és édes ízt kölcsönöz, amelyet a fogyasztók nagyra értékelnek. A magok kicsik, és a gyümölcstömeg mindössze 3,11%-át teszik ki. Ráadásul könnyen elválasztódnak, ami fontos jellemző mind a friss fogyasztásra szánt gyümölcsök, mind a feldolgozás szempontjából. A gyümölcsök kifejezetten alkalmasak friss fogyasztásra, de kompót, lekvár és szeszes italok készítésére is felhasználhatók, biztosítva ezzel a kiváló minőségű terméket. A fajta termése rendszeres és bőséges. 2024-ben 60 kg/fa átlagos terméshozamot jegyeztek fel 11 éves, szabad koronájú fákról. A „Pagane” egyik legfontosabb agronómiai mutatója a „sarka” (szilvahimlő) vírusbetegségre való toleranciája. A „Pagane” levelein megfigyelt tünetek kevésbé kifejezettek, mint a „Stanley” standard fajtán. A gyümölcsökön nem fordulnak elő olyan tünetek, amelyek minőségük romlásához vagy termésveszteséghez vezetnének.

A „Pagane” első helyezést ért el az „AGRA 2022” Nemzetközi Mezőgazdasági Kiállítás „Fajtamagvak és ültetvényi anyagok” szekciójában megrendezett Innovációs Versenyen. Garantált fajtaazonosságú ültetvényi anyagot a [Plovdivi Gyümölcsstermesztési Intézetnél](#) vásárolhat.

Hivatkozások:

1. Agrostatisztika, Gyümölcstermelés Bulgáriában – 2023-as termés, (2024), Mezőgazdasági és Élelmezési Minisztérium;
2. Agrostatisztika, Gyümölcsfajták szerkezete Bulgáriában, (2019), Mezőgazdasági és Élelmezési Minisztérium;
3. Butac, M. (2020). Plum breeding (1. oldal). IntechOpen: London, UK.